

Sosiaaliturvakomitean kokous 20.5.2026

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Pöytäryhmät (muutokset mahdollisia)

PÖYTÄ 1:

Pirjo Moilanen
Kimmo Ruth
Susan Kuivalainen
Pirjo Väänänen
Anne Perälähti
Jussi Tervola

PÖYTÄ 2:

Eveliina Pöyhönen
Auli Valli-Lintu
Vesa Rantahalvari
Katri Ojala
Sari Kokko

PÖYTÄ 3:

Virpi Hiltunen
Jarno Turunen
Anna Kukka
Minna Ahtiainen
Ellen Vogt
Signe Jauhiainen

PÖYTÄ 4:

Simo Mentula
Eeva Nykänen
Harri Hellstén
Maria Salenius
Annika Nevanpää

Ohjelma

10.30–11.00	Kevyt lounas
11.00–11.05	Kokouksen avaus, edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen
11.05–11.15	Kokouksen aihe ja tavoite
11.15–12.30	Komitean loppumietinnön luonnos <ul style="list-style-type: none">• Tilannekatsaus ja nostoja loppumietinnön luonnoksesta• Työskentelyosuus
12.30–12.45	Tauko
12.45–13.50	Komitean linjaus/ehdotus: perusturvaetuuksien yhtenäistäminen ja yhdistäminen <ul style="list-style-type: none">• Koonti kyselystä kansanedustajajäsenille• Työskentelyosuus
13.50–14.00	Tiedoksi ja kokouksen päätös

Kokouksen aihe ja tavoite

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Tavoitteena tänään

- 1. Tuottaa tilannekuvaa ja näkemyksiä** sosiaaliturvakomitean tuloksista ja sosiaaliturvauudistuksen keskeisistä periaatteista ja ehdotuksista
 - 2. Tuottaa näkemyksiä** perusturvaetuuksien yhtenäistämisestä ja yhdistämisestä komitean linjausten ja ehdotusten pohjaksi
- Työskentelyn tulosten pohjalta täydennetään ja kirkastetaan loppumietinnön alustavia kirjauksia kansanedustajajäsenten jatkotyöstettäväksi.

Loppumietinnön luonnos

Pasi Moisio ja Tarja Filatov

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Loppumietinnön työstäminen on kesken

- Komitean toimeksiannon mukaiset aihekokonaisuudet on käsitelty.
- Komitean loppumietinnön luonnos sisältää:
 - Lyhyet kuvaukset toimeksiannossa kuvatuista ongelmista
 - Luonnosversiot komitean linjauksista
 - Ehdotuksia/ehdotusaihioita tuleville hallituksille
- Pääosin kirjaukset kompromisseja, muutamista kohdista on äänestetty ja päätetty enemmistön kannan mukaisesti.
- Työttömyysturvaan, työkykyetuuksiin, asumisen tukiin ja toimeentulotukeen liittyvien ehdotusten käsittely on kansanedustajajäsenillä edelleen kesken.
- Tavoitteena on lähettää seuraava luonnosversio koko komitealle ennen kesälomia.

Loppumietinnön rakenne tällä hetkellä

1 Johdanto

2 Sosiaaliturvan uudistamisen lähtökohdat

3 Suomen sosiaaliturvan erityispiirteet ja ongelmakohdat

4 Sosiaaliturvakomitean linjaukset ja ehdotukset sosiaaliturvan uudistamiseksi

4.1 Sosiaaliturvan rakenne

4.2 Työn ensisijaisuus

4.3 Työttömyyteen ja työkykyyn liittyvät etuudet ja palvelut

4.4 Asumisen turvaaminen ja viimesijainen turva

4.5 Lasten ja lapsiperheiden sosiaaliturva

4.6. Tiedon liikkuvuus ja tiedolla johtaminen

4.7 Sosiaaliturvauudistuksen vaiheittaisuus

5 Yhteenveto

Nostoja loppumietinnön luonnoksesta 1/6

Sosiaaliturvan rakenne

- Komitea kannattaa lakisääteisen kattavan sosiaalivakuutusjärjestelmän säilyttämistä.
- Komitea katsoo, että perustuslain 19.2 §:ssä turvattu perustoimeentulon turva on perusteltu lähtökohta sosiaaliturvan uudistamiselle.
- Keskeinen ongelma ei niinkään ole se, millä etuudella ihminen on, vaan minkälaisen kokonaisuuden etuudet, palvelut ja muut tukitoimet muodostavat. Tarpeenmukaiset palvelut tulee turvata riippumatta siitä, mitä etuutta ihminen kyseisellä hetkellä saa.
- Kokemusta sosiaaliturvan monimutkaisuudesta tulee vähentää yksinkertaistamalla etuuksien hakemista.
- Sosiaaliturvajärjestelmän vakuutusperiaatetta tulee vahvistaa. Ansio- ja perusturvan sekä viimesijaisen turvan tarkoitusta, rooleja ja tasoeroja tulee selkeyttää.
- Sosiaaliturva voi olla korkealla tasolla vain, jos sosiaaliturvajärjestelmä on velvoittava ja palvelujärjestelmä on vaikuttava ja riittävästi resursoitu. Tällöin etuuskausi jäisi lyhyemmäksi ja vastaavasti etuuden taso voisi olla korkeampi.

Nostoja loppumietinnön luonnoksesta 2/6

Työn ensisijaisuus

- Ansio- ja perusturvan sekä viimesijaisen turvan ehtojen ja etuuteen kytkeytyvien palveluiden pitää kannustaa työntekoon, aktiiviseen työnhakuun, kuntoutumiseen ja omatoimisuuteen, sekä mahdollistaa osaamisen päivittäminen tai uudelleen kouluttautuminen yksilöllisen tarpeen mukaan.
- Sosiaaliturvan tulee muodostua nykyistä vahvemmin sekä rahaetuuksista että palveluista ja muista tukitoimista. Vaikuttavat ja riittävästi resursoidut palvelut ovat keino vähentää etuuksien tarvetta sekä lyhentää etuuskausia.
- Eri viranomaisille tulee asettaa työllisyyteen ja työkykyyn liittyvät yhteiset tavoitteet, ja näitä tukevat toimintaperiaatteet yli sektorirajojen. Vastuunjakoja tulee selkeyttää lainsäädännössä ja viranomaisten välisen yhteistyön rakenteita ja käytäntöjä vahvistaa.
- Etuuksiin liittyvien velvoitteiden vastinparina tulee huolehtia, että palveluita ja tukitoimia on tarjolla ja että ne ovat saavutettavia, oikean pituisia ja vaikuttavia.
- Velvoitteiden osalta tulee huomioida yksilölliset tilanteet sekä velvoitteita kohdentaa sinne, missä niillä on vaikuttavuutta.

Nostoja loppumietinnön luonnoksesta 3/6

Työttömyyteen liittyvät etuudet ja palvelut

- Etuudensaajalta voidaan odottaa aktiivisuutta, osallistumista ja vastuunottoa oman työllisyytensä ja työllistymisedellytystensä parantamiseksi toimintakykynsä mukaisesti.
- Etuus- ja palvelujärjestelmän yhteyttä tulee vahvistaa erityisesti tilanteissa, joissa henkilöllä on työllistymisen lisäksi haasteita toimintakyvyn, työkyvyn tai osaamisen kanssa.
- Etuusjärjestelmän tulee tukea osaamisen päivittämistä ja edistää mahdollisuuksia osallistua työmarkkinoille. Osaamisen kehittämiseen liittyvät resurssit tulee suunnata niihin henkilöihin, joilla ei ole työllistymisen tai työhön paluun kannalta tarvittavaa tai ajantasaista koulutusta.
- Uudelleenkouluttautumista tulee jatkossakin tukea tarkoituksenmukaisesti esimerkiksi tilanteissa, joissa henkilö on todettu työkyvyttömäksi senhetkiseen työhönsä tai ammattiinsa tai joissa henkilöllä on välitön työkyvyttömyyden tai työttömyyden uhka.

Nostoja loppumietinnön luonnoksesta 4/6

Työkykyyn liittyvät etuudet ja palvelut

- Etuusjärjestelmän painopiste tulee siirtää työkyvyttömyyden määrittelystä kohti olemassa olevan työkyvyn tunnistamista, tukemista ja vahvistamista.
- Sairauspäivärahan, kuntoutusrahojen ja työkyvyttömyyseläkkeiden uudistamisen tarpeet tulee arvioida kokonaisuutena.
- Työkykyyn liittyvässä etuusjärjestelmässä tulee painottaa sairauspäivärahan ja kuntoutusrahojen sekä näihin etuuksiin kytkeytyvien työkyvyn tuen palvelujen ensisijaisuutta. Eläkeratkaisu tulee nähdä viimesijaisena vaihtoehtona.
- Työkyvyttömyyseläkkeitä tulee myöntää alle 30-vuotiaille vain painavista syistä tilanteissa, joissa nuorella ei ole mahdollisuuksia kuntoutua opiskelu- tai työkykyiseksi.
- Tarvittava kuntoutussuunnitelma on laadittava moniammatillisesti sairauspäiväraha- ja kuntoutustukikauden alkuvaiheessa ja päivitettävä tarpeen mukaan.
- Sairauspäivärahan tarkistuspisteitä kehitetään vahvistamalla yhteistyötä työnantajan, työntekijän, Kelan ja työterveyshuollon välillä sekä erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon, työterveyshuollon ja opiskeluterveydenhuollon välillä.

Nostoja loppumietinnön luonnoksesta 5/6

Asumisen turvaaminen ja viimesijainen turva

- Komitea kannattaa yleisen asumistuen ja toimeentulotuen säilyttämistä ruokakuntakohtaisena.
- Asumisen tukien avulla tulee jatkossakin ehkäistä asunnottomuutta ja alentaa pienituloisten ruokakuntien asumiseen käytettyjä menoja heidän maksukykyään vastaavalle tasolle, sekä mahdollistaa asuminen eri puolilla Suomea, myös kasvukeskuksissa.
- Asumisen tukeminen tulee kytkeä vahvemmin osaksi asuntopolitiikkaa.
- Asumistukea tulee kehittää pitkällä aikavälillä kohti vuoroasuvan lapsen huomioimista osana molempien vanhempien kotitalouksia.
- Viimesijaisella turvalla tulee jatkossakin turvata ihmisarvoisen elämän edellyttämä vähimmäisturva. Viimesijaisen turvan saannin tulee perustua yksilölliseen harkintaan. Myös alueelliset erot on huomioitava.
- Viimesijaisen turvan tulee olla tosiasiallisesti viimesijainen. Henkilöillä, joilla on työkykyä, tulee olla velvoite ja kannuste pyrkiä pois viimesijaiselta turvalta.
- Viimesijaisella turvalla tulee olla vahva kytkös sosiaalipalveluihin – erityisesti, jos tuki on pitkäaikaista ja vähäistä suurempaa.

Nostoja loppumietinnön luonnoksesta 6/6

Lasten ja lapsiperheiden sosiaaliturva

- Lapsiin ja perheisiin tulee panostaa tilanteessa, jossa syntyvyys laskee ja ikäluokat ovat aiempaa pienempiä. Sosiaaliturvan tulee osaltaan tukea toivotun lapsiluvun saavuttamista.
- Komitea kannattaa kaikista lapsista maksettavaa lapsilisää. Komitean näkemyksen mukaan lapsilisän tavoitetta tasata kuluja lapsiperheiden ja muiden välillä tulee kirkastaa.
- Vanhemmilla on jatkossakin ensisijainen vastuu vastata lapsensa elatuksesta. Vanhempien elatusvelvollisuuden toteutuminen sekä elatustukeen oikeuttavien sopimusten tai tuomioistuinten päätösten ajantasaisuus tulee varmistaa kehittämällä elatuksesta sopimisen ja päättämisen järjestelmää.
- Lastenhoidon ja ansiotyön yhteensovittamista tulee kehittää. Lastenhoidon tukien kehittämisessä tasapainoa tulee hakea perheiden valinnanvapauden taloudellisen tukemisen sekä kasautuneiden haittojen ehkäisemisen välillä. Komitea ehdottaa selvitystä kotihoidon tuen keston rajaamisesta.

Työskentelyosuus

Sosiaaliturvauudistuksen keskeiset periaatteet
ja ehdotukset

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Sosiaaliturvauudistus

- Sosiaaliturvauudistuksen tavoitteena on sujuvampi, yksinkertaisempi ja työhön kannustavampi sosiaaliturvajärjestelmä. Tavoitteena on sosiaaliturvan rakenteellinen ja toiminnallinen kehittäminen pitkällä aikavälillä.
 - Komitean toimikausi on 23.3.2020–31.3.2027.
 - Sosiaaliturvauudistus on sisältänyt parlamentaarisen komiteatyön lisäksi hallituksen sosiaaliturvaa uudistavia hankkeita (mm. yleistuki).
 - Komitean linjaukset ja ehdotukset sosiaaliturvan uudistamiseksi julkaistaan loppumietinnössä.

Ohjeistus työskentelyyn

- On tammikuu 2027 ja sosiaaliturvakomitean loppumietintö on julkaistu. Miten kerromme, mitä on saatu aikaiseksi 7 vuoden aikana.
 - Mihin ongelmaan/ongelmiin on tartuttu?
 - Mitä komitea ehdottaa ratkaisuksi/ratkaisuiksi?
 - Mikä muuttuu ihmisten arjessa?
 - Mikä uudistuksessa jäi kesken ja miksi?
- Työskentelylle on aikaa noin 40 min.
- Lopuksi yhteinen purku ja keskustelu – jokainen ryhmä valitsee henkilön, joka pitää 3 minuutin puheen tiivistäen oman ryhmänsä ajatukset.

Tauko

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Komitean linjaus/ehdotus: perusturvaetuuksien yhtenäistäminen ja yhdistäminen

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Koonti kyselystä kansanedustajajäsenille

- Kansanedustajajäsenten näkemykset perusturvaetuuksien yhdistämisen jatkosta vaihtelevat:
 - Osa kannattaa vähimmäismääräisten sairauspäivärahojen ja Kelan kuntoutusrahojen yhdistämistä yleistukeen. Vanhempainpäivärahojen osalta näkemyksissä hajontaa.
 - Osa kannattaa mahdollisuutta jatkoselvittämiseen ja vaiheittaiseen etenemiseen, jos yhtenäistämällä/yhdistämällä arvioidaan olevan myönteisiä vaikutuksia työnteon kannattavuuteen, etuusjärjestelmän toimivuuteen, julkiseen talouteen.
 - Myös näkemyksiä, että yleistuki pidetään työttömän perusturvaetuutena, eikä yhdistämistä jatketa.
 - Asumistuki ja toimeentulotuki tulee ainakin toistaiseksi säilyttää kotitalouskohtaisina (julkisen talouden reunaehdot).
 - Yleisesti kannatetaan yhden hakemuksen mallin jatkokehittämistä.

Kansanedustajajäsenten näkemyksiä yleisen asumistuen ja perustoimeentulotuen yhdistämisestä yleistukeen

- Kotitalouskohtaisten ja yksilökohtaisten etuuksien yhdistäminen on joko liian kallista tai johtaa liian alhaiseen turvan tasoon.
- Yleisen asumistuen yhdistäminen yleistukeen olisi teknisesti vaikeaa mm. alueellisten erojen sekä perhekojen ja -rakenteen erojen takia.
- Perustoimeentulotuen sulauttaminen kokonaisuudessaan yleistukeen voisi heikentää viimesijaisuuden periaatetta sekä vaarantaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevien oikeuden yksilölliseen arviointiin.
- Tulevassa yhden hakemuksen mallissa tulisi katsoa erikseen yksilökohtainen yleistuen osuus ja perhekohtaiset etuudet.
- Tukien tulisi kuitenkin kannustaa työntekoon ja vähetä vähitellen jokaista tienattua euroa kohden.

Kansanedustajajäsenten näkemyksiä perusturvaetuuden rahoitukseen

- Sosiaaliturvan rahoitusta on syytä kehittää ja selvittää edelleen. Yleistuen rahoitusmalli voisi olla selkeämpi. Kokonaisuus on arvioitava myös verotuksen näkökulmasta niin, etteivät maksut ja verotus molemmat nouse.
- Pääsääntönä tulisi olla, että perusturva rahoitetaan verovaroin ja ansio-osa vakuutusmaksuin. Myös sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta on todennut, että yleistuen jatkokehittämisessä tulee kiinnittää erityistä huomiota sosiaaliturvan rahoituksen selkeyteen niin, että vakuutusmaksujen tuotolla rahoitetaan lähtökohtaisesti vain ansioturvaa ja verotuotoilla perusturvaa.
- Nykyinen tilanne, jossa kassat ja verovarot rahoittavat järjestelmää, tulee säilyttää.
- Valtion budjettivarojen ja vakuutusmaksujen suhdetta on arvioitava kokonaisuutena, huomioiden myös ansioturvan rahoitus.
- Neuvottelukysymys. Tärkeä saada kolmikantaisesti näkemykset myös työmarkkinaosapuolilta.
- Rahoituksen kokonaisuuden osalta on syytä huomioida myös eduskuntapuolueiden sopu velkajarrusta ja julkisen talouden tulevien vuosien sopeutustarpeesta.

Kansanedustajajäsenten näkemyksiä perusturvan ja ansioturvan saajista

Perusturvaetuuden saaja:

- Suomessa asuva henkilö
- Syyperusteisuus (riskikriteerin täytyminen)
- Kun ei ole työhistoriaa / ei täytä ansiosidonnaisen ehtoja
- Ei juurikaan tarveharkintaa, pääomatuloja tai omaisuutta ei tule huomioida perusturvaetuuksissa

Ansioturvan saaja:

- Syyperusteisuus (riskikriteerin täytyminen)
- Kun on työhistoriaa
- Niille, jotka ovat täyttäneet siihen oikeuttavan työssäoloehdon tai muun vakuutusperusteen
- Ansioturvan tulee perustua ensisijaisesti palkka- ja yrittäjätuloihin, monimuotoiset tulot (yhdistelmävakuutus)

Työskentelyosuus

Perusturvaetuuksien yhtenäistäminen
ja yhdistäminen

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Lämmittely Mentimeter-kyselyllä

1. Tulisiko perusturvaetuuksien yhdistämistä jatkaa ja mikä olisi uudistuksen seuraava vaihe?
 - a. Kyllä, yhdistetään yleistukeen vähimmäismääräiset sairauspäiväraha, vanhempainpäivärahat ja Kelan kuntoutusraha.
 - b. Kyllä, muu vaihtoehto.
 - c. Ei edetä perusturvaetuuksien yhdistämisessä, jolloin yleistuki jää työttömän perusturvaetuudeksi.
2. Tulisiko yleinen asumistuki ja perustoimeentulotuki yhdistää osaksi yleistukea?
 - a. Kyllä, yhdistetään yleistukeen yleinen asumistuki.
 - b. Kyllä, yhdistetään yleistukeen myös perustoimeentulotuki.
 - c. Yleistukeen ei tule yhdistää yleistä asumistukea tai perustoimeentulotukea.

QR-koodilla tai
[www.menti.com](https://www.menti.com/87468704)
8746 8704

Keskustelu pienryhmissä

- Mitä komitean tulisi linjata yhdestä perusturvaetuudesta tai yleistuesta loppumietinnössään?
- Jos komitea edelleen kannattaa välimietinnön kirjausta perusturvaetuuksien yhtenäistämisestä ja yhdistämisestä, niin miten uudistuksessa tulisi edetä?
 - Mitä etuuksia yhtenäistetään tai yhdistetään seuraavaksi?
 - Erotetaanko perusturvaetuudet ja ansioturvaetuudet erillisiksi etuuksiksi? Erotetaanko myös saamisedellytykset?
 - Miten rahoitusta uudistetaan?
- Keskustelulle aikaa 30 min, jonka jälkeen yhteinen purku ja keskustelu.

Tiedoksi

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Seuraavaksi

- Loppumietinnön luonnoksen kirjauksia työstetään kansanedustajajäsenten kokouksissa 26.5. ja 9.6.
- Tavoitteena on lähettää luonnos koko komitealle kommenttikierrokselle ennen kesälomia.
- Kansanedustajajäsenet viimeistelevät loppumietinnön syksyllä.
- Kaksi koko komitean kokousta syksyllä 2026.
 - Katsaus, kommentointi ja keskustelu loppumietinnön kokonaisuudesta.
- Loppumietinnön julkaisu loppuvuonna 2026 tai alkuvuonna 2027.

Seuraavat kokoukset ja alustavat aiheet

26.5.2026 Kansanedustajajäsenten seminaari

Loppumietinnön kokonaisuus, nuorten sosiaaliturva – *linjausten ja ehdotusten viimeistely*

9.6.2026 Kansanedustajajäsenten kokous

Aiheet, jotka jääneet kesken – *linjausten ja ehdotusten viimeistely*

24.8.2026 Kansanedustajajäsenten seminaari

Aiheet, jotka jääneet kesken – *linjausten ja ehdotusten viimeistely*

7.10.2026 Sosiaaliturvakomitean kokous

Loppumietinnän kokonaisuus

Kiitos!

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET